

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

ZA RESNICO OD BOJA IN PRAVICO! DO ZMAGE! SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday,
Saturday.

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 132. CHICAGO, ILL., TOREK, 6. NOVEMBRA — TUESDAY, NOVEMBER, 6, 1923.

LETO (VOL.) IX.

Trdovratna Francija.

POINCARE PODAL SVOJO IZJAVA. — PRAVI, DA FRANCIA NE SPREJME NOBENEGA POSREDOVANJA EKSPERTOV, RAZVEN, AKO SE ČRTA MEDSEBOJNI ZAVEZNIŠKI DOLG. — O OKUPACIJI RUHRA PA SPLOH NE GOVORI Z NIKOMUR.

Pariz. — Francija je danes prav tako trdovratna glede njenih zahtev do Nemčije, kakor je bila vedno. Niti za las ne popusti, pa magari se vsled tega zruši vsa Evropa v kup razvalin.

Zadnjo soboto popoldan je francoski ministrski predsednik Poincare po kablju poslal besedilo svoje izjave francoskemu poslaniku Jusserlandu v Washingtonu z naročilom, da isto takoj odda zveznemu tajniku Zed. drž. Hughesu. Njegova nota se glasi:

1. Francoska vlada ne sprejema nikake ekspertne preiskave zadev, ki se tičejo reparacijske odškodnine in reparacije, oz. ako je Nemčija v stanu plačevati isto ali ne. Diskuzijo — razmotrivanje — reparacije in odškodnine dovoli edino pod pogojem, da se dovoli obenem diskuzija medsebojnega zavezniškega dolga, zlasti onega dolga, ki se tiče zavezniškega dolga Zedinjenim državam. Ker je Amerika izključila v svojih predlogih diskuzijo glede razveniškega dolga njej, zato Francija izključuje diskuzijo nemškega vojnega dolga Franciji.

2. Francoska vlada ne sprejema v tem času nikakih pogodb, ki se tičejo okupacije Ruhra, katero namerava Francija držati."

Slično noto je Poincare poslal tudi angleški vladni in isto obvestil, da ni treba vabiti Francijo v nikakò tako diskuzijo, ker jo Francija nikdar odobrila ne bo.

Poincare kot zastopnik militaristične Francije je jasno posredal med vrsticami, da Francija se ne meni, ali ji kdaj Nemčija plača odškodnino ali ne. Ona je okupirala Ruhr, kjer se nahajajo najplodovitejši industrijski kraji. Če ne bo Nemčija mogla odšteti novacev, Francija bo obdržala Ruhr in z njim bo odškodnina dobro plačana. Francija je v tem oziru preskrbljena zase. Drugače pa je z Anglico, ta ni še ničesar dobila od Nemčije. V denarju ne, pa tudi drugače ne. Francija pa vrhu vsega pravi, da dokler ona ne prejme novacev od Nemčije, de toliko časa ne more plačati njene dolga Angliji ne Ameriki. Ta takтика pa ni prijetna ne za Anglico ne Ameriko.

Lloyd Georgeva misija v Ameriki je naredila gotove nove smernice tem odnošajem. Francija jih je že zavohala, zato ta nota Washingtonu in Londonu, predno ji bo kdo poslal kako povabilo za morebitne diskuzije gori omenjenih vprašanj. Poincare je s to noto pokazal, da je v politiki lisjak.

Kako stališče bo glede reparacijskega vprašanja zavzela sedaj Amerika je zagoteno vprašanje. Vendar, eno je, da Poincareva nota bo oba naroda še bolj razdrojila, kakor pa jih je versališki mir, kjer so Franci in Anglezi tedaj z njimi v zvezi pohodili idealne mirovne Wilsonove propozicije.

Za Ameriko pa je obenem to nova šola, da je za njo najboljše, da se drži doma, in da čez morje nikar ne posega v evropske spore, še manj pa v evropsko politiko.

ARETIJAN RADI MNOGO ŽENSTVA.

Sedem let je farbal dve. — Zasacila ga je druga njegova žena na podlagi telefonske številke, ki jo je imel v telefonski knjigi.

Chicago. — Policia je aretirala nekega uradnika chicaške klavnice Edwarda F. Horstmana, ki je živel z dvema ženama. Prva je stanovala na 3901 Ellis Avenue, druga pa na 6025 Indiana avenue, nevedoč za eno drugo. To nečedno življenje je vodil celih sedem let, kakor je to sam izjavil pred sodnijo. Te dni je začela nekaj sumiti njegova druga žena na Indiana Avenue, ker kadar se je nahajal na njem domu, je čestokrat klical po telefonu. Začela je študirati njegove telefonske klice in številko v telefonski knjigi. Končno je moral, kar poročilo ne omenja klicati v ljubosumnosti drugo ženo, od katere je najbrže zvedela, da Horstman je tudi njen mož. Zvedela je za slučaj policija in mož je bil odveden v zapor.

Najbolj značilno od obeli žena je to, da ste obe vnete za njega in izjavljata, da ga obe srčno ljubita. Soproga štev. 2 je še celo podpisala za njega poročilo v znesku \$2000, da ga je sodišče spustilo na prosto. Nobena izmed njegovih dveh žena ni hotela podpisati obtožbe proti njemu. Pravnik Smalley je zahteval, ker nobena obtožbe ni podpisala, da se Horstmanu oprosti, kar pa je ugovarjal državni pravnik Costa. Slučaj bo prišel na dnevni red dne 15. novembra, in sodnja bo določila Horstmanu plačilo za njegovo nečedno življenje.

PROTI RAZKOŠNI REKONSTRUKCIJI TOKIJA.

Tokio. — Ministrski predsednik Yamamoto je te dni prepričil idealistom graditi mesto Tokio preražkošno. Rekel je, da se ne sme zidati ničesar več, kot to, kar dovoljujejo narodni finančni viri Japonske.

3000 PRISELJENCEV BO DEPORTIRANIH.

New York. — Iz enajstih evropskih držav je dospelo nekako 3 tisoč priseljencev preveč, ki presegajo kvoto določeno za te države. Vsi bodo na podlagi tozadne priseljeniške postave deportirani nazaj v svoje domovine.

POTRESNI SUNEK V KANADI.

Vancouver, B. C. — Močan potresni sunek se je pojavil v tem okrožju. Skoro tako močan, kot oni, ki je razrušil Yokohama. Središče tega sunka je moglo biti nekje blizu otoka Guam.

ROPARJA ODNEsla DELAVSKO PLAČO.

St. Louis. — Dva črnca roparja sta napadla v soboto blagajnik od tukajšnje Kilpatrick Foundry Co. in mu vzela \$2,350 sveto, ki je bila namenjena za plačo delavcev omenjene livarne.

AMERIŠKE VESTI.

Washington. — Kolikor dognano tekom zadnjih dni, mislili senator Hiram Johnson razglasiti svojo kandidacijo za predsednika prihodnjem teden, na republikanski listi. Znani bogat Ralph Strassburger, ki ga je v letu 1920. v politični kampanji podpiral, je to pot zopet na njegovi strani in mu bo nudil finančno pomoč.

Washington. — Senator Borah se pripravlja, da pri prihodnjem zasedanju Kongresa predloži posebno predloga, ki bo vzel na najvišjemu sodišču absolutno moč pri razveljavljanju zveznih in posameznih državnih postav in odredb. Tudi sodne preopovedi se ne bodo mogle izdajati na tako lahek način kot sedaj, ako bo predloga sprejeta.

Chicago. — V soboto večer je bil ustreljen na Washington Heights neki Italijan Vincenzo L. Albanese, ki je prišel pred kratkim iz Buffalo, N. Y. Bliznji ljudje, ki so slišali strele pravljene, da so izvršili napad trije, dva moška in ena ženska. Albanese je bil v dva strela v prsa, izmed katerih mu je eden predrl srce. Napadalcev še nihče ne pozna. Ve se le toliko, da storilci so Italijani in ne drugi.

Chicago. — Druga italijanska črnorokarska drama se je odigrala, ko je v soboto položil neznani človek eksplozivno bombo v italijansko trgovino s sadjem na North Sangamon street. Lastnik trgovine je neki Allevato, od katerega se je zahtevalo dva tisoč dolarjev v gotovini. Ker jih ni dal so mu položili bombo, ki mu je povzročila precejšnjo materialno škodo.

Marshall, Tex. — Neki član roparske bande, ki je oropala pred par dnevi mesto Greenwood v Louisiani je prestopil mejo države Texas v soboto večer. Obmejni stražnik ga je ustavil, a ropar je skušal pobegniti, nakar je stražnik za njim ustrelil in ga na mestu ubil.

Eufaula, Okla. — Te dni je bil aretiran neki Dallas Howell radi napada na neko žensko. Ko se je novica raznesla, se je zadnjo soboto zbral na stotine občanov okoli okrajne jere, in so zahtevali od šerifa, da naj jim spusti krivec, da ga linčajo. Oblastem se je komaj posrečilo pomiriti druhal, da nudi silo v jetnišnico.

Toledo, O. — Prohibični detektivi so v soboto vpravili temeljito preiskavo v prostorih General Products and Storage Co. in so našli v nekem skritem skladišču več tisoč boljšega močnega piva, ki je vseboval 4 odstotke alkohola. Pivo so zaplenili in uradniku so bili aretirani.

Waukegan, Ill. — Zadnji teden se je obdržaval pogreb Thomas Hatton-a člena tukajšnjih Kukluksklanov. Pogreba se je vdeležilo 12 klanov v maskah. To je prvkrat v zgodovini zadnjih let, da bi klani javno prinesli na dan v maskah. Oblasti se niso vmešavale v slučaj, kar bi se pa lahko, ker to je izzivalno.

Jefferson City, Mo. — Zadnji teden je nadškof John J. Glennon iz St. Louisa obiskal tukajšnjo kaznilnico, kjer je poddelil zakrament sv. birmje večjim kaznjencem, ki so v jezi spoznali, da je katoliška vera edina prava, ki človeka res vodi po pravi poti. V kratkem bodo ti kaznjenci opravili sv. spoved in prejeli prvo sv. obhajilo.

St. Louis. — Dva črnca roparja sta napadla v soboto blagajnik od tukajšnje Kilpatrick Foundry Co. in mu vzela \$2,350 sveto, ki je bila namenjena za plačo delavcev omenjene livarne.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Prihod dr. Masaryka v Belgrad. — Belgrad. — Po svojem povratku iz Pariza in Londona bo predsednik českoslovaške republike dr. Masaryk obiskal Belgrad. Novi pravni poslanik Nešić ima nalogo, da pripravi vse potrebno za Masarykov prihod. Kmalu nato bo kralj Aleksander službeno obiskal Pariz. Francoski belgrajski poslanik Clement Simon in minister dr. Velizar Janković se mudita v Parizu, da izdelata načrt za sprejem našega kralja.

Shod SLS. v Semiču. — Semič. — V nedeljo dne 14. oktobra se je vršil zelo lepo obiskani javni shod SLS. v društvenem domu. Predsedoval mu je posestnik Derganc. O političnem in gospodarskem položaju sta poročala poslanca Nemanč in Žebot. Ljudstvo je glasno odobravalo politiko in taktilko Jugoslovanskega kluba.

Poslanec, ki se je skregal z resnico. — Ljubljana. — Gospodin Pučelj je zadnje čase postal zelo obrekljiv človek. Na svojih stankih govori čez poslance S. L. S. Rekel je pri neki priliki, da o priliki glasovanja za reško rezolucijo neki poslanec SLS. ni glasoval. Slov. Narod je potem prinesel notico, da je bil ta poslanec g. Sušnik. Kar pa ni res in je iz trte izvita laž. Zapisniki narodne skupščine pokazujojo, da je poslanec g. Sušnik krepko glasoval proti.

Proti ukinitvi teološke in medicinske fakultete. — Ljubljana. — Ves slovenski narod ogorčeno zre proti Belgradu, odkjer je prišla vest, da vladna nameščava ukiniti našo teološko in medicinsko fakulteto. Vlada misli to v resnici izvesti, ker proračun za prihodnje leto ne vsebuje več troškov za to fakulteto. Te dni je zboroval ves profesorski zbor in je odločno protestiral proti tej ukinitvi. Isto bodo storile tudi vse slovenske občine.

30 novih generalov. — Belgrad. — Sliši se, da na dan prestolonaslednikovega krsta izide naredba vojnega ministra, s katero bo imenovanih 30 novih generalov v jugoslovanski armadi. Sedaj še le vemo, zakaj je vojni minister upokojil toliko izkušenih generalov naše armade.

Streljanje iz gorenjskega vlaka. — Ljubljana. — Iz gorenjskega vlaka, kateri prihaja v Ljubljano ob pol 5. uri popoldne je strelijal v nedeljo skozi okna železniškega voza s samokresom med Medvodami in Ljubljano. Sopotniki so pobegnili iz voza in si niso upali proti tem predzrežnemu nastopu in na postaji v Šiški je ne moteno izstopil. Tako se šopirijo med nami Srbi in nihče jim nič ne reče.

Tativne v Kokri. — Kokra. — Kokra je obiskal tukajšnjo kaznilnico, kjer je vredno čuti, da se ustanavljajo nove državne urade. Številno kimisij je vedno na kakem preiskovalnem delu. Toda te komisije, ti uradi ne vrše svojega dela zastonj. Te se plačuje razkošno, čestokrat preveč. Od tod pa prihaja nam odgovor, zakaj naraščajo naši davki.

Nesrečni skok. — Kodeljevo pri Ljubljani. — Delavec Gostinčar Luka, zaposlen na upravi graščine barona Codelija, je skočil včeraj z nekega voza, pri čemer se je nabogel pod pazduhu na na teh ležecih vile. Prepeljan je bil v bolnišnico.

Petersburg, Ind. — Tukajšnja Fleming Brothers Garage je zgorela in z njo vred 71 avtomobilov. Škoda se ceni nad 100 tisoč dolarjev.

Zakaj naraščajo davki?

KOMISIJA, KI JE PROUČEVALA IN OBENEM PREISKAVA VODILA TEKOM ZADNJEGA LETA, NAŠTEVA FAKTE. — URADNIŠTVO, KI SE VEDNO MNOŽI POBERE VSE, KAR ZNOSIJO SKUPAJ DAVKOPLAČEVALCI.

Washington. — Narodna industrijska komisija, ki je vodila proučevanje in preiskavo glede naraščanja zveznih, državnih in lokalnih davkov, podaja v svojem poročilu številke, ki kažejo velikansko razliko med davki, ki so se plačevali pred leti in danes.

Komisija pravi, da neprestano grajenje novih poslopij, zlasti stanovanj, bi moralo davke privesti še na nižjo stopinjo kot so bili davki pred leti; a ravno obratno, davki se dvigajo dan na dan in narod že kar ječi pod težo nezmošnih davkov.

Zlasti farmerji, ki komaj prenašajo druga finančna bremena niso v stanu plačevati davkov. Po farmah se sliši sleherni dan večje pritožbe radi davkov, ki jih nakladajo farmerji v večji meri od leta do leta. Zato tudi srednji in manjši farmerji zapuščajo svoje grude in odhajajo v mesta, kjer v industrijskih tovarnah zaslužijo več kot na farmi.

Komisija v svojem poročilu navaja, da so davkoplačevalci plačali v letu 1922. celih \$7,061,000.00. Leta 1913. pa so plačali samo \$2,194,000,000. Razlika je skoraj 5 milijonov, ali skoraj dvakrat in pol toliko, kakor leta 1913. Prav tako se razlikujejo državni in lokalni davki. Povprečno je prišlo na vsakega davkoplačevalca leta 1913. okoli \$17.07. Lansko leto 1922. pa je prišlo povprečno nad \$64.63. Razlika je velika, in vprašanje pride, kam ta denar ves gre. Na to odgovarja komisija, da denar se porabi za uradništvo, katero narašča od leta do leta. Tudi vojna je narodno zakladnico precej odškodovala, kar mora sedaj narod izplačevati.

Velikanske svote porabi uradništvo, ki nadzoruje prohibicijo, da se ista ne krši. Milijoni gredu do te urade po vsej uniji. A tistih davkov, ki so jih preje do nasale gostilne manjka, katere logično mora sedaj plačati tudi navadni davkoplačevalci. Vse to povzročuje, da se številke davkov dvigajo od leta do leta.

Med vrsticami poročila te komisije se čita, da bodo davki zoper povečani, ker silne svote se potrebujejo, za proračun bodočega leta. Tako se počasi bližajo tudi Zedinjene države težkim notranjim problemom, ki bodo povzročali krizo, prav tako, kadar jih povzročajo evropske razmmere evropskim državam.

Eksperimenti, ki jih upeljujejo, da denarja potrebujejo administracije vedno več, a tega je dobiti mogoče edino iz davkoplačevalcev žepa, ki pa tudi postaja vedno bolj prazen, v kolikor večji meri mu ga administracija praznijo.

Iz Washingtona in od drugod se vedno čuje, da se ustanavljajo nove državne urade. Številno kimisij je vedno na kakem preiskovalnem delu. Toda te komisije, ti uradi ne vrše svojega dela zastonj. Te se plačuje razkošno, čestokrat preveč. Od tod pa prihaja nam odgovor, zakaj naraščajo naši davki.

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 tisoč Din. ali 2 tisoč lir, damo še približno 10% popust. Predno pošljete denar čez druge tvrdke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo Vaš denar v starci kraj ceneje in hitreje, kakor kje druge. Naše cene so vedno najnižje!

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday
and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 008.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	\$1.75

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovo številko do 12. ure ure dopoldne v tork in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1879, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

V obrambo moža, ki je celi mož.

Največji mesti v Ameriki Chicago in New York imati vsako sedaj župana, ki je strogo katoliški mož, objednem pa, ki je mož, katerega delovanje in življenje kot voditelja tako velikanskih občin vzbuja občudovanje in zanimanje cele Amerike. Cela Amerika pozna ta dva moža in cela Amerika sledi s kritičnim očesom vsaki njih besedi, vsem njih dejanjem, in njih politiki. Prijatelji ju občudujejo, sovražniki se ježe in iščejo, kako bi našli kje kak las, da bi ga razcepili in porabili proti njemu.

Chicaška politika mesta pod prejšnjo upravo je bila uprava korupcije. To je jasno in znano. To se ne da tajiti. Zato je nastopil novi župan Dever, odločen demokrat in mož poštenega značaja in čistega življenja, kako težko in nevarno pot, ko je nastopil svojo službo. Toda pri njem so osebe nič. Pri njem je denar nič. Pri njem velja vsakdo samo toliko, kakoršen je. Tudi nima pri svoji upravi nikakih postranskih namenov, kakor se to navadno godi. On ne misli porabiti županskega stolčka samo za prvo stopnjico h kaki višji službi, morda za kak senatski stolček, ali morda guverneški, ali morda celo predsedniški. Kakor se je izrazil takoj, ko je nastopil svojo službo: "Ko nastopam svojo službo, jo nastopam samo z enim namenom, da bom dal mestu Chicago upravo, ki bo poštena. Za to bom sam župan in nič drugega ne. In poskušal bom pa, da bom najboljši župan!"

Pri drugi priliki je rekel: "Ponosen sem, da sem katoličan in silno želim, da bi bili vsi ikatoliški meščanje mesta Chicago zadovoljni z mojo upravo. Toda župan sem tudi protestant in židov in vernikov drugih ver. Zato pa prav enako srčno želim, da bodo tudi vsi ti prav tako zadovoljni z mojo upravo, kakor moji katoliški bratje!" To so krasne besede, ki kažejo jasno in odločno njegov čist in lepi značaj.

Kot strog katoličan pa seveda ni mogel mirno pustiti, kako se je špirila lumperija in hudobija po celem mestu, kako se je nemoteno smeja vršiti in širiti največja in najsramotnejša korupcija sveta pred očmi, nekje celo pod patronanco politične in mestne uprave. Zato je nastopil jako strog proti slabim salonom, oziroma pivnicam. Na stotine jih je pozaprl, ker jim je dokazal, da so dovoljevali lumperije v svojih prostorijah. S tem se je seveda strašno zameril tisočerim.

Posebno se je pa zameril tudi nekaterim meščanom, ker je nastopil tako strog za izvajanje postav prohibicije. Toda po krivici ga radi tega napadajo in po krivici se sedaj nekateri tudi slovenski volilci jeze nanj, češ, da je prestrog. Nasprotniki to tudi izrabljajo, da spodbujajo njegov vpliv in njegovo moč. Toda opozarjam slovenske meščane Chicago, da naj se ne dajo premotiti. Naš župan je kot katolik **odločen nasprotnik prohibicije**. To se ni bal javno povedati že večkrat. Toda on je za poštenje. Ako so enkrat te postave tako sklenjene, je odločeno za to, da se morajo strogo izvrševati, ker drugače smo največji hinavci na svetu. On pravi: "Prohibicijo je sklenilo zastopstvo naroda v kongresu. Prohibicija je nekaj slabega. Da bo narod kolikor mogoče hitro spoznal, kako neumnost je naredil, njegovo zastopstvo ko je sklenilo prohibicijo, ga moram prisiliti, da izvede postavo v celem obsegu, da bo videl posledice. To ga bo preje zmordilo, kakor vse drugo dokazovanje!" Ali niso to moške besede? Ali nima prav? More kdo reči, da to ni v resnici edino potrebno?

Zato opozarjam slovenske volilce mesta Chicago, posebno katoličane, naj bodo previdni, komu vramejo črez našega dobrega župana. Naši katoliški nasprotniki bodo proti njemu že samo radi tega, ker je tako odločen katoličan. Zato je gotovo, da ti ne bodo našli niti enega dobrega lasu na njem. Zato pa, ko čujemo kaj črezenj poglejmo, kdo je ta, ki to govori.

Naša mestna uprava pod županom Deverjem, kakor uprava New York pod Haylanom, je pa tako vzorna, da smo vsi katolički lahko ponosni na ta dva moža in zmiraj lahko s ponosom kažemo nanju: "Češ, ta dva sta naša, ali vidite kako krasno delujeta?"

Jadranska Straža v Washingtonu.

Iz Washingtona smo dobili te dni vsi uredniki listov cirkular, katerega je razposlala neka organizacija "Jadranska straža". V tem cirkularju prosi ta Straža vse Jugoslovane po Ameriki, da bi pomagali finančno, da bi se Jadransko moreje utrdilo proti vsakemu sovražnemu upadu, seveda pred vsem pred Italijo. Ta utrdba bi naj bila pred vsem močna mornarica, ki bi branila naše obrežje.

Okožnica britko toži, da smo izgubili mornarico, ki bi si cer po pravici morala nam pripadati, pa so jo Italijani dobili. Seveda, to se je zgodilo radi nespretnosti naših politikov, katerih namen je bil, kolikor mogoče ugajati Italiji, da bi pomagala potisniti k tloru Slovence, ki so bili najbolj nevarni velikosrbški narodni ideji.

Mi popolnoma soglašamo z okrožnico in smo pripravljeni podpirati po svoji moći ta pokret, dasi — povemo naravnost — ne pričakujemo od Ameriških Jugoslovanov veliko podpore.

Vendar predno le z eno besedico stvar priporočimo, bi pro-sili "Jadransko stražo", da bi nam in vsem Slovencem povedala jasno, kdo so možje, ki vodijo celo akcijo? Mi Slovenci smo bili že tolikrat ociganjeni od raznih "Svetov", "Straž", "Miljonskih fondov", "Lig", da moramo biti skrajno previdni, komu damo svoje težko prislužene cente. Nesramni slučaj miljondolarskega fonda se ne sme nikdar več ponoviti in se tudi ne bo, dokler bo naš list izhajal. Zato bomo skrbeli.

Zato naj pridejo možje v Washingtonu popolnoma na dan, da vemo s kom imamo opravka. Res je, da tako velika stvar zah-teva od vseh rodoljubov, da pozabijo na vse strankarstvo, na vse druge stvari, ki nas ločijo in razdržujejo, ker tukaj gre za obrambo naše domovine. Vendar smo to pa že velikrat storili in pozabili na vse strankarstvo, da, pozabili smo celo na načelne razlike med nami, na ljubo našemu rodoljubju in domoljubju. Toda še vselej smo bili ogoljufani.

Stvar je dobra, toda vedeti hočemo, v čigavih rokah je, ker še boljša reč v nepravih rokah — je slaba in več škodi kot koristi.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

vsa čast.

Naj še omenim, da sem preje-la Koledar Ave Maria, ki se mi jako dopade. Tako lep je, da ga mora vsakdo z veseljem čitati. Naj ne bo slovenske katoliške hiše, ki bi ga ne imela na svoji mizi.

Da ne bo moj dopis deležen koša naj zadostuje za danes.

Pozdravljam vse naročnike li-sta in želim, da bi ta list kma-lu začel izhajati dnevno.

Naročnica.

—o—
Kansas City, Kans.

Ne morem si drugače, da vam nekoliko sporočim s pota. Ker sem precej zaposlen z naročni-ko, sem mislil odložiti z dopisi, ter skupaj poročati iz potovanja. Ker si pa kansaški Slo-venci želijo, da bi se kaj čulo in ker se je dobio veliko število naročnikov, posebno na Edinost, zato me veže dolžnost, da se za-hvaljujem v prvi vrsti Rev. Per-setu za prijazni sprejem, kakor tudi za njih krasno priporočilo pri obeh sv. mašnah, kar je veliko pripomoglo k novim naročnikom. Srčna hvala vam in Bog plačaj!

Drugi dobrotnik je Mr. Majer-le, ki me je tako gostoljubno sprejel in pomagal do novih na-ročnikov. Bog plačaj dobrji družini Mr. Majerleta. Hvala tudi Mr. Rusu za pomoč, ki mi je tudi veliko pomagal do novih na-ročnikov. Posebno za Edinost sva iih veliko pridobila. Bog naj bo plačnik, kar ste storili te dne-ve za razširjenje katoliškega ti-ska.

Novic je tu tudi nekaj. Tukaj se z velikim zanimanjem pri-pravljajo za zdavo nove cerke-vi, ki bo bolj velika, ker dose-danja postaja premajhna. Prostor imajo že kupljen, kakor se čuje. Naselbini čestitam, ker ta-ko navdušeno dela v lepi slogi s svojim preč. g. župnikom Fa-throm Peršetom, ki v resnici za-sluzijo vse pohvale za svoje po-zitivno delovanje za sloven-ski narod v tej Kansaški nasel-bini.

Rojak Mr. Veselic je bil te dni operiran na roki, vsled zastrupljenje krvi in je sedaj ravno iz bolnišnice prišel. Želim mu sko-rajšnega popolnega zdravja! Rojak Mr. Peter Gergich vdo-vec se je te dni poročil z gospo-dično Katarino Novak, oba do-bra katoličana. Naj ju Bog bla-goslov v novem zakonskem sta-nu!

Delavske razmere so srednje. Dela se vsaki dan. Slovenci so zaposljeni bolj v tukajšnjih klav-nicah, katerih je tukaj več in ja-ko velike so.

V obče so tukajšni rojaki ja-ko prijazni in povečini do ma-lega dobrji katoličanje. Vsepov-sod sem bil lepo sprejet in rojaki so mi šli lepo na roko, za-kar še enkrat vsem skupaj naj-lepša hvala. Bog vas živi!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

—o—
Pueblo, Colo.

Te dni je posetil našo nasel-bino odlični gost Jugoslovanski konzul Mr. Branko Adjemovič, ki je za konzula 12. zapadnih držav s konzularnim sedežem v Denver, Colo. Na postaji je bil sprejet od posebnega sprejem-nega odbora tukajšnjih Jugoslo-vanov, ki so ga odpeljali v Vail hotel, kjer so imeli skupni di-ner.

Konzul Branko Adjemovič se je udeležil tudi slavnosti naše naselbine, ko se je razstrelilo že v zadnjem dopisu v tem listu o-menjeni dimnik. Nato se je zvez-čer priredila posebni banket v počast odličnemu gostu v Šušter-jevi dvorani, kjer se je zbral večje število naših uglednih ro-jakov.

Predzadnjo soboto smo pok-o-palo iz slovenske cerkve Matero Božje tu dobro poznano Mrs. Barbaro Simonich, ki je živila v Pueblo nad 25. let. Rojakinja je bila jako dobra žena in jo bodo upogresili v naselbini. Vsem nje-nim sorodnikom iskreno soža-lje. Pokojni pa sveti večna luč in naj počiva v miru v ameri-ski zemlji.

Delavske razmere so tukaj ka-ko po drugih krajih. Dela se dobro in brezposelno in napa-zitvi. Dal Bog, da bi dobrí časi,

Mesec november je posvečen Vernim dušam v vicih. Spomi-najmo se jih ta mesec, zlasti svoje sorodnike, znance in pri-jatelje, ki so odšli pred nami v večnost. Kakor mi drugim, tako drugi nam, ko nas ne bo.

Zadnja katastrofa, ki se je dogodila v nekem illinoiskem premogokopu je dovedla tari-kajšne rudarje, da se sedaj zberejo vsako jutro na dnu rudnika v opravijo skupaj kratko molitev, nakar odidejo vsak na svoje delo. To so posnemanja vredni rudarji. Molitev rudarja dušno okrečp in nič več ni kot njegova dolžnost, da se za-hvaljujem v prvi vrsti Rev. Per-

setu za prijazni sprejem, kakor tudi za njih krasno priporočilo pri obeh sv. mašnah, kar je veliko pripomoglo k novim naročnikom. Srčna hvala vam in Bog plačaj!

Drugi dobrotnik je Mr. Majer-le, ki me je tako gostoljubno sprejel in pomagal do novih na-ročnikov. Bog plačaj dobrji družini Mr. Majerleta. Hvala tudi Mr. Rusu za pomoč, ki mi je tudi veliko pomagal do novih na-ročnikov. Posebno za Edinost sva iih veliko pridobila. Bog naj bo plačnik, kar ste storili te dne-ve za razširjenje katoliškega ti-ska.

Guverner Walton je to storil, v sili, ko mu je že tekla voda v grlo. Bi bil to storil pred letom dñi, bi bil rešen.

Ta slika je velike važnosti tudi za nas katoliške Slovence v Ameriki. Oglejte si jo vsi in potem pomislite na svoje lastne katoliške časopise in potem na nasprotno. Zlasti naj proučijo toliko voditelj katoliških Slo-vencev. Pazite, da ne boste šek tedaj, ko bo sila nujna in že prepozna spoznali važnost in moč časopisa!

trajali še dolgo časa, da bi si Slovenci lahko postavili, kar nam je uničila zadnja povodenj. Zlasti pa novo farno šolo Matere Božje, ki je nam jako potrebna. Poročevalce.

Chicago, Ill.
Zadnjo nedeljo je priredilo sv. Ana štev. 170. K. S. K. J. gro "Vestalka," katero so že lejo vprzorili, ako pomislimo, da so bili to povečini igralke, ki so šele nekateri parkrat nastopile na igralskem odr. Udeležba je bila še povoljna in društvo je do seglo vspeh z igro, kakor tudi s zabavo veselice, katero so na-to priredili v šolski dvorani s plesom. Društvo zasluži čestitanja za obe prireditvi.

Umrl je v petek večer ob sedmi uri rojak Frank Bedenk, ki je stanoval na 1809 W. 22nd Place. Pogreb se bo vrnil iz slovenske cerkve. Rojak Bedenk je bil mož mirnega značaja in radi tega priljubljen od vseh, ki so ga poznali. Pred nekaj te dni je delal na strehi, kjer mu je izpodletelo in je nesrečno padel na tla ter se nevarno poškodoval. Zdravniki so upali, da okrev, a hude notranje poškodbe so ga potegnile v prerani grob.

Danes so volitve za okrajne sodnike, okraja Cook. Dolžnost vsakega državljanu volilca je da voli. Dalje se pri teh volitvah voli tudi okrajnega koronera — mrtvaškega oglednika, ker je to mesto izpraznjeno, pravtako tri okrajnega komisarja, ker tri dijnjego mesta je izpraznjeno. Volilcem priporočamo, da volijo demokratični tiket vse skoni. Ko boste dobili volilni balot v roke naredite v prvi koloni na vrhu, kjer se nahaja demokratična vrsta v okroglem znamenju križ. S tem boste volili dobre zanesljive kandidate, katere je odobrila demokratska stranka kot organizacija. Volišča so odprtia od 6. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Volite predno gresit na delo.

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

25. po bink. — O plevelu med
pšenico. Mat. 13.

11 Nedelja — Martin, šk., Me-
na, muč.

12 Pondeljek — Martin I. pap.
in muč.

13 Torek — Didak, spoz.

14 Sreda — Jozafat, škof in
muč.

15 Četrtek — Gertruda, dev.
Leopold, šk.

16 Petek — Edmund, škof.

17 Sobota — Gregor Čudodel-
nik, šk. spoz.

SV. POSLEDNJE OLJE. — UČINKI SV. POSLED- NJEGA OLJA.

Sv. poslednje Olje je zakra-
ment, katerega je Jezus Kristus v svoji očetovski skrbi postavil v dušno in telesno okreplilo bol-
nika.

Učinki tega zakramenta so gledi duše, da 1.) izbriše vse male grehe, da celo smrtne grehe, ako bolnik ni v stanu in nima moči, da bi se jih spovedal, če jih resnično obžaluje in se jih srčna kesa: 2.) očisti dušo, da ne ostane nikak maledž greha v njej; 3.) kreča bolnika, da potrežljivo in vdano prenaša vse bolečine, da ložje premaguje napade duhobnega duha in najbolj odločilnem trenutku, da je pripravljen, če treba, kakor se godobi kristjanu, darovati Bo-
gu svoje življenje.

Kar se tiče telesa, sv. poslednje Olje krepča bolnika in olaj-
suje njegove bolečine in britko-
sti; povrne mu pogosto tudi zdravje, če vidi božja previ-
nost, da bo to v njegovo zveli-
čanje.

Vse te učinke nam predočujejo znamenja tega zakramenta, posebno lastnosti sv. olja, ki se rabi pri tem zakramenu.

Naravno olje ozdravlja in ce-
li rane; olje razsvetljuje temo,
je znak sv. olja, ki ima slične
učinke glede duše in telesa bol-
nikovega.

Olje, ki se rabi pri tem za-
kramenu, je posvečeno, in vsa
maziljenja pri tem zakramenu se vrše z gotovimi molitvami, ki naznajojo, da ni naravna
moč, ampak moč sv. Duha, ki
ozdravlja dušo in telo v bolezni.

Da bolnik vredno prejme ta
zakrament, se mu treba spodobiti
pripraviti na njega, posebno
pa ne sme nikoli odlašati spre-
jema tega zakramenta. Naj nik-
do ne misli posebno ne sorodni-
ki, da se bo bolnik prestrašil, če
poklicajo duhovna; le premnogo
jih umrje, ker ljudje preveč od-
lašajo zakramente za umirajoče;
pogosto pa ozdravijo, če prejme-
jo te zakramente v pravem ča-
su.

Zato naj nikdo ne odlaša te-
ga zakramenta: pošljite po du-
hovna, kakor hitro se bliža ne-
varnost za bolnika, da mu pode-
li zakramente za umirajoče, da
mu podeli poslednjo popotnico in sv. poslednje Olje; pripravite
bolnika na ta sprejem, da bo
z globoko vero, s trdnim upa-
njem, z resničnim kesanjem pro-
sil Boga odpuščanja grehov, ki
jih je storil s svojimi očmi, z
tusi, z jezikom in z drugimi
čuti, da ga iskreno prosi, da mu
podeli vse milosti, ki so spoje-

ne s tem zakramentom.

APOLOGETIKA.

Razporoka.

Cemu ne bi pripoznali držav-
ne ločitve zakona, in sicer ne sa-
mo ločitve z ozirom na skupno
življenje, ampak tako, da bi se
razporočenec zopet lahko oženil v drugo? tako vprašujejo nas-
protники. Če gre to pri drugover-
cih, zakaj bi ne šlo to pri katoli-
čanah?

Kaj takega katoliška Cerkev
ne more in ne sme pripoznati, ker se drži Gospodovih besed:
"Kar je Bog združil, tega naj
človek ne loči." (Mat. 19, 6). In
na drugem mestu (Luk. 16, 18)
pravi: "Vsak, ki odpusti svojo
ženo in vzame drugo, prešeštruje;
in ki vzame odpuščeno od
moža, prešeštruje."

Sv. Pavel (1. Kor. 7, 10—1')
pravi: "Ne jaz, ampak Gospod
naj se žena ne loči od moža. Če se pa loči, naj ostane
neomožena, ali naj se spravi z
možem, in mož naj ne odpušča
žene."

Ločilen list, katerega je dovo-
lil Mojzes Judom radi njihovega
trdgega sreca, je odpravil Jezus
Kristus (Mat. 9, 7): "Mojzes
je pripustil odpustiti žene radi
trdorščnosti, od začetka pa ni bi-
lo tako," in tudi v prihodnje ne
bo tako. Kajti jaz (Kristus)
proglašam zakon ločencev kot
prešeštranje.

Kako je Cerkev vedno čuvala
nad neločljivostjo zakona, o tem
nam priča zgodovina. Rajše je
pretrpela, da je odpadla cela An-
glijija, kar da bi ločila postaven
zakon razuzdanega kralja Hen-
rika VIII. s Katarino Aragon-
sko. — Ko je v 9. stoletju kralj
Lotar zapobil svojo zakonito že-
no, branil je papež Nikolaj I. in
pravice in zakon nesrečne žene.
Cesar Ludovik II. je pridrl s
svojo armado pred Rim, ga os-
vojil, ravnal nad vse surovo z
duhovščino in nad meščani, toda
papež je ostal neizprosen, on se
ni uklonil. Papež je zbežal v
Cerkev sv. Petra in ostal tam
brez jedi in pijače dva dni in dve
noči. Zmagal pa je končno pa-
pež. Kakor Nikolaj I. tako se
je uklonil pozneje Gregor V.
kralju Robertu, Urbanu II. kralju
Filipu (Francija). In ko je
napenal v '3. stoletju francoski
kralj Filip Avgust, da bi ločil
njegov zakon s kraljico Ingel-
burgo, pisal mu je papež Ino-
cenc III.: Ker je naš trden
sklep, da ne bomo nikoli zapu-
stili pota pravičnosti, in sicer
nas ne bo k temu privedla ne
prošnja, ne darovi, ne ljubezen
ali sovraštvo, šli bomo naprej
po tej poti ne glede na visokost
osebe, ker se tudi Bog na osebo
ljudi ne ozira."

Je pa protinaračno, nespravno,
ugovarjajo zopet nasprotники, če
silimo ljudi k skupnemu življe-
nju, ki drug drugega ne morejo
trpeti in drug drugemu zagre-
nujejo življenje. So zakoni, ki
so takem slučaju prav nespravni,
tako trdijo nasprotники.

V slučajih, kakor prešeštr-
anje, surovo ravnanje itd. je do-
voljeno, da žive zakonski loč-
eni, ni pa ločena zakonska vez,
katero loči še le smrt, kakor uči-
jasno sv. pismo. Take zakonske

lika nesreča, toda radi prešeštr-
anja, radi nesrečnega življenja
razporoka ni dovoljena.

Križ in trpljenje nista nič ne-
nrvnega, ravno nasprotno: Če
jih vdano in potrežljivo prena-
šajo, bodo toliko bolj napredovali
vsi stopinjah popolnosti in si
nabrali toliko večje zasluge
za nebesa.

Nenavno pa je prešeštranje,
nenavno slabo življenje, ne-
nrvnovo pomanjkanje potrežljivosti
in ljubezni pri zakonskih,
nenavnih so prepriči v zakonskem
življenju, nenavno motenje po-
števno vzgoje v takem zakonu;
toda vse to še ni vzroka dovolj,
da bi priznala razporoko. "Kar
je Bog združil, tega naj človek
na loči."

SPOMINI STAREGA SLOVENCA

Priredil Josip Jurčič.
(Dalje.)

"Poučen," odgovorim ter jim
pokažem šolsko latinsko spricavo
iz ljubega Novega mesta.

Kmalu potem je prišel duhovni
oče s svetim Rešnjim Tele-
som v ječo. Kar je bilo jetnikov
katoličanov, vsi so pokleknili in
našega Boga molili, luteranje pa-
ne. Jaz postavim polomljeni stol
v kot za duhovna in spoved se
začne. Tolmačil sem zdaj greš-
nikovo, zdaj gospodovo besedo. Trčbanec se je lepo spovedal,
gorški vojak pa jo je bil obdelal
bolj po soldaško, na kratko;
oba sta prejela sv. Telo. Drugi
dan sem ju spremjal z duhovni-
kom vred na morščice. Na glas
sem jima molil za duhovnem mo-
litve. Obema zavežejo oči, dva-
najst pušk se sproži in — mrt-
va sta bila.

VIII.
Kako smo marširali skozi Polj-
sko in kako sem Velikega
Napoleona videl.

Stopili smo na Poljsko. Pot je
bil pust, kraji samotni. Nič več
nismo imeli enakih stanovanj in
enake postrežbe ko do zdaj, po-
znalo se je, da smo sovražniku zmerom bliže.

Mene je bila še precej dobra
sreča našla. Prestavljen je bil
na star, sitni stotnik in na nje-
vovo mesto je prišel brihten,
mlad Francoz, Lastan po imenu.
Dobro je ta poznal, kateri človek
je kaj vreden. Sprevidel je
tudi, da smo Kranjci dobre du-

POZOR ROJAKI

V KANSAS CITY, KANS.

Kadar potrebujete, kako kle-
palsko delo, kot žlebove pri hi-
ši, ali stare popraviti. Kadar pot-
rebujete kaj pridite k meni, kjer
boste dobili dobro delo za zmero-
no ceno. Jaz izdelujem vsako-
vrstna klepalska dela v zadovolj-
nost vsakega mojega odjemala.
Prepričajte se še vi!

SVOJI K SVOJIM!

ANTON PINTAR
507 Dugaro Avenue,
KANSAS CITY, KANS.

Tel.: Roosevelt 8221.
L. STRITAR
2018 W. 21st Place

Dovaža premog — drva —
prevaža pohištvo in vse kar spa-
da v to stroko.

Vsem se najtopleje priporoča!
Poklicite ga po telefonu!

IZŠEL JE KOLEDAR "AVE MARIA" ZA LETO 1924.

Te dni se je pričel razposi-
ljati Koledar "Ave Maria" za
prihodnje leto 1924. Kra-
sna knjiga je. Vsebuje 290
strani zanimivega berila.
Vsi spisi so originalni iz-
pod peres najboljih sloven-
skih pisateljev. Koledar vse-
buje zopet mnogo slik slov-
cerkva, šol, društev, itd.
Nabavite si krasni koledar
predno poide. Cena je 50c.
Za v stari kraj 75c. Dobite
ga pri naših lokalnih za-
stopnikih, ali pa če ga naro-
čite direktno:

"AVE MARIA"

1852 W. 22nd Pl. Chicago, Ill.

še in nas je rad imel; posebno
sva si bila midva prijatelja. Raj-
ši me je imel ko vse druge svo-
je korporale. Marširala sva do-
stikrat vtric in žlobodrala fran-
coski. Ko smo prišli na Poljsko,
bil sem jaz zopet prvi za jezik.
Ne samo, da sem kakor Slovan
razlike našega in poljskega jezi-
ka kmalu pogodil, znal sem že od
svojih nekdajšnjih sojetnikov Pol-
jakov malo "polski moviec".

Sploh sem videl, kako hitro so
razumeli tudi moji rojaki polj-
ske besede. Stotnik Lastan me
je porabil, kjer je bilo treba polj-
ski govoriti.

Vsek dan pride več francoskih
trum za nami in se pritakne na-
ši rajdi. Naraslo je nas kmalu
na širokost in dolgost.

Prve štiri postaje na Polj-
skem smo imeli na kmetih. Vsak
kmet je dobil celo kompanijo na
stanovanje. Toda tirjati nismo
smeli ničesar od njega, še mirez
vode ne. Za kuho in pijačo smo
morali za ljubo vzeti kalno, gr-
do, s smrdljivo smetano preve-
leno vodo iz luže. Dobivali smo
na dan veliko mesa, kruha pa ne.
Misli bi kdo, da nam ni bilo
sile pri mesu. Ali kaj se pravi
samo meso in nič drugega v žel-
odolu imeti, to ve le, kdor je sku-
šal. Kolcalo in rigalo se mi je,
žežen sem bil strašno pa luže ni-
sem mogel pit.

Na cesti pa je bila zmerom
večja gneča, večje vretje. Čez
in čez, daleč naprej, daleč nazaj
ni bilo videti drugega ko glava
pri glavi, voz pri vozu. Le poča-
simo se premikati tako, da smo
v štiri in dvajsetih urah samo
šeš ur prešli. Čolne, vozove s
smodnikom ali pulfrom, kanone
s prižganimi luntami so med na-
mi vozili štirinajst dni.

Za smo bili mi Slovenci od
Ljubljane do Ligvine v ruskem
Poljskem sto in šest in dvajset
maršev prehodili, kakor je moj
zapisnik v dnevniku kazal. Pol
marša od Ligvine nas razpostav-
lja vse polke, kar nas se je bilo
nabralo, na široko planjava v vr-
sto. Nič nismo vedeli, kaj to po-
meni. Že smo menili, da je mor-
da sovražnik bližu; kar prijezdji
na belem srcu Napoleon sam na
ogled. Bil je prav v prosti oble-
ki, v slabiji ko naš polkovnik.
Jedzi enkrat ob vsej vrsti in zve-
sto ogleduje trume. Pride do na-
šega polka, kjer smo bili mi,
kranjske matere sinovi. Naš pol-
kovnik je stal pred polkom. Na-
poleon jezdil k njemu in ga vpra-

ša:
Qui regiment?"

"Regiment d' Ilyrie, Votre
Majeste!" odgovori polkovnik.
Jaz sem stal tako blizu, da sem
ga videl in slišal natanko. Dobro
sem bil njega obraz v oči ubral

in še zdaj, ko me spomin zavoljo
starosti že zelo zapušča, pomnij
še ostri pogled zapovedni glas
svojega francoskega cesarja, mo-
ža, ki je bil moj in cele Europe
strah.

(Dalje sledi.)

Nad 100 harmonik

Potrudil sem se, da sem preskrbel
našim harmonikarjem dobre in zanes-
ljive harmonike, ki so po delu in glasu
enake drugim najboljšim harmonikam,
a klub temu so moje harmonike, ki no-
sijo ime "Drava", od \$25. do \$50. ce-
nejše kakor druge. Na Vas je sedaj le-
žeče, če boste še naprej plačevali za
harmonike več kakor je treba.

V zalogi imam sedaj nad 100 razno-
vrstnih harmonik in sicer:

1. "Drava" harmonike za izurjene
igralce. Trirstne in štirirstne, dva-
krat in trikrat uglašene, štajerskega (nemškega) in kran-
jskega modela. Sedanja zaloga "Drava" harmonik je v
marsičem boljša kakor so bile dosedanje. Cena teh har-
monik je samo od \$50. do \$70.

2. Harmonike za začetnike in manj izurjene igralce:
dvovrstne in trirstne, dvakrat in trikrat uglašene, z rav-
no in stopnjivo igralno deščico. Cena teh je \$16 do \$40.

3. Harmonike za otroke: enovrstne in dvovrstne,
dvakrat in trikrat uglašene. Cena od \$4.75 do \$22.00.

4. Piano-harmonike z imenom "Drava", pri katerih
so melodische tipke enako urejene kakor pri klavirju
(piani). Te vrste harmonike se lahko smatrajo za har-
monike bodočnosti. Jaz jih prodajam po \$75, po \$1

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jeruseove.

Prevedel Paulus.

"Glejte, kako tudi iz tega slučaja, čeravno je smešen, odseva napuh in nestrpnost naše duhovštine . . . Vedno so pripravljeni z nebeskimi strelami, kakor bi jim bil dal Bog ključe do njih . . . To je nezgodno in stokrat sem že rekel in še stokrat poredcem: trdovratnost in nestrpnost duhovštine, ta bo požrla in uničila Cerkev v Španiji . . ."

In da bi se vnel za čast hiše božje, ki ga je razjedala, je kraljevi senator don Vicente Cascante pojedel pol pečene prepelice z enim založajem in z globokim sočutjem . . .

Ob enajstih zvečer je bilo v palači Villamelonovi že izredno tiho in mirno. Senora kontesa se je izgovarjala z glavobolom in je kmalu odšla v svoje sobe. Tudi senor markiz je kmalu legel spat. Številna služinčad pa se je razletela po raznih zabavah, ki jih nudi Madrid zlasti v pustnih nočeh.

Pa vsi niso spali . . .

O polnoči so se odprla vratca na vrtu za cvetličnjakom in temna postava je stopila na ulico ter potegnila ključ za seboj.

Bila je ženska majhne postave, odeta v črno obleko. Nagih korakov in brez strahu je hitela po ulicah. V ulici de Tudescos so stali trije vozovi izvoščkov; kočijaži so dremali na sedežih. Neznanka je stopila k enemu izmed njih, si sama odprla vratca in naročila dremavemu vozniku, naj jo pelje v ulico de Z.

Pri vhodu v ulico se je voz ustavil. Currita — ta je bila neznanka — je izstopila, naročila kočijažu, naj počaka, in se je podala v ulico. Pazno se je ozirala na vse strani, kakor bi koga iskala.

Ulica de Z. je zelo kratka. Tistikrat sta stali na levi strani dve hiši, na desni pa tri, neko javno poslopje, en hotel in neka poldozidana hiša.

Currita je osupla obstala . . . V ulici de Z. sploh ni bilo številke 4 . . .

Po kratkem preudarku se je vrnila k vozu in sklenila počakati. Naslonila se je v kot kočije in je opazovala ulico skozi okence.

Prazna in zapuščena je stala pred njo in se polagoma dviga gori do ulice del Serrano, ki jo je križala pravokotno. Videla je gori mimo hiteti prezebojoče pešce, kočije z maskami, ki so se peljale na ples, in od časa do časa prioprotala cestná železnica. Dve samotni svetilki sta goreli v ulici, bledi lunin svit se je boril z njih svetlobo.

Nekaj časa je hodil po ulici gorindoli, nazadnje pa se je uje prišel izza vogla počasnih korakov v ulico de Z. človek visoke postave, zavit v črn plašč, in je stopal po ulici proti vozlu. Currita ga je plaho opazovala in se je še bolj stisnila v svoj koticék.

Na voglu ulice, prav za njenim vozom, je neznanec zadel na drugega človeka, ki je naglih korakov prihitel po ulici de Recoletos.

Currita je pogledala skozi šipo v zadnji steni voza, in sreči je berno udarilo . . . Bil je Jakob.

Lepo se mu je podajal anduluzijski plašč z rdečimi našivi. Na glavi je nosil širok klobuk, svetle barve. Zavil' je okrog vogla, na voz se ni ozrl, in nekoliko počasnejše je stopil po ulici navzgor ter pazno ogledoval hiše.

Osurnil je kakor prej Currita . . . Manjkalo je številke 4.

Nekaj časa je hodil po ulici gorindoli, nazadnje pa se je ustavil pred edinimi vrti, ki so — izvzemši hotel — bila na ulico. Udarci kladiva so zadoneli v tiho noč . . .

Nihče se ni oglasil.

Tiskrat je potkal, udaril z nogo ob tla ter nevoljno odšel okrog oglja v ulico del Serrano.

Currita se je zbala, da ji ne bi Jakob kam odšel; stopila je iz voza in hitela za njim.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEK in ceno

Slovenska Laundrija v Chicago.

Slovenskim družinam v naselbini naznjam, da obratujem lastno pralnico, kjer peremo vsakovrstno perilo. — Delo dobro in za vsakogar zadovoljivo. — Kadarkoli imate kako perilo za pranje poklicite nas po telefonu, da pridemo po perilo na Vaš dom. Perilo Vam pripeljemo, ko ga operemo zopet nazaj na Vaš dom.

Kadarkoli imate kako perilo, nepozabite na lastno slovensko pralnico!

Park View Wet Wash Laundry Co.

STEFAN HORVATH, lastnik.

1501 — So. California Ave.

Tel.: Rockwell 1230.

Jakob je stal za ogrom ulice pred nekimi zaprtimi vrati in ogledoval hišo. V pritličju so bili prostori pogrebne družbe.

Stala sta si drug drugemu nasproti . . .

Jakob je takoj spoznal Currito — iznenaden je vzkliknil:

"Ubožica . . . kaj delaš tukaj . . . ? Po kaj si prišla?"

Polna nasprotuočih si čuvstev mu je odgovorila z bridko šalo:

"Nič! Prišla sem ti pokazat, kje je številka štiri . . ."

Jakob se je zavzel.

"Ali kdo ti je to izdal? Pojdova! Ti si mislila na nekaj drugega . . . ?"

Prijel jo je za roko in je stopil z njo okrog ogla.

Takrat pa se je Currita ustavila, vsa je kipela jeze in morala je dati svojim užaljenim čuvtvom duška. Sipala je iz ust očitanja in obtožbe, ga dolžila nezvestobe in nevhaležnosti, da se je Jakob zastonj trudil priti do besede. Ni mu pustila govoriti, mahaja mu je s svojimi drobnimi, suhimi rokami pred obrazenom, kakor bi mu hotela izpraskati oči . . .

Jakob se je bal, da izgubi njeni priateljstvo, ki mu je bilo neobhodno potrebno; da bi jo pomiril, ji je pod vtisom njenih obtožb vse izpovedal . . .

Komaj je Currita slišala ime framazon, že jo je minil srd, in strahoma je začela siliti kakor boječ otrok:

"Pojdova! — Pojdova! Za božjo voljo te prosim, Jakob, pojdiva! Ne stoj tukaj! Beživa!"

Plaho se je ozirala na vse strani in s pravo grozo v glasu je dostavila:

"Izboceni so, veš! Izboceni!"

Jakob je čutil, kako se je tudi njega loteval strah, ki je spreletaval Currito. Miril jo je:

"Ne bodi neumna . . . ! Ne bodi otročja! Pojdova, če hočeš, ali pomiri se! Ali nisem jaz pri tebi? Si mar sama prišla?"

"Sama!"

"Peš? Kaka neumnost!"

"Ne. Imam voz."

"Spremljal te bom na tvoje stanovanje, potem pa se plemi tudi jaz na svoj dom."

"Imaš orožje s seboj?" Ga je vprašala tiho.

"Da. Samokres."

Stopila sta navzdol do ulice de Recoletos. Currita je plašno gledala na vse strani, Jakob pa si je skušal pregnati nemir, ki mu ga je zbulil Curritin strah; prigovarjal si je, da je pismo Perez Cueto pravzaprav le dobra pustna šala . . .

Zavila sta okrog vogla v ulico de Recoletos. Molče sta se spogledala, ko da jima je strah jezik zavezal — — — Izvošček je bil izginil.

"Si ga že plačala?" je vprašal Jakob osupel.

Currita se je stisnila k njemu; tresla se je kakor v vročici.

"Ne! Nisem ga še."

Stvar je bila zelo čudna. Jakob se je iznova vznemiril . . . Izvošček se vendar ne bo odpeljal neplačan, razen če ga je kdognal . . .

Ni vedel, kaj bi počel. Strah se ga je lotil in stresel se je, kakor pod dihom mrzle sape.

"Pojdiva . . ." je silil.

ELY, MINNESOTA

Rojakom Slovencem priporočamo našo bogato založeno trgovino z mešanim blagom.

V zalogi imamo veliko izbiro vsakovrstnih čevljev za praznike in za na delo. Slednje za na delo imamo posebne kvalitete, ki so tako trpežne.

:o—:oo—:o
:o—:oo—:o

— V zalogi imamo vedno raznovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke za žene, dekleta, male deklice in otroke.

:o—:oo—:ooo—:oo—:o
— Imamo veliko izbiro moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. — Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstna spodnja obleka. — Klobuke in kape in vse druge potrebuščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

:o—:oo—:ooo—:oo—:o
— V zalogi imamo tudi vedno najboljše grocerijsko blago, z kar se posebno priporočamo našim slovenskim gospodinjam.

:o—:oo—:ooo—:oo—:o
— Kadarkoli se mudite v bližini ste vabljeni da posetite našo trgovino in si isto ogledate.

SLOGAR BROS.

Največja slovenska trgovina z mešanim blagom

ELY, MINN.

Phone: 104.

KNJIGE.

"Domači Zdravnik" po naukah in izkušnjah msgr. S. Kneipa, je knjiga, brez katere je malo slovenskih hiš. Kdo izmed delavcev se ni nalezel bolezni po tovarnah, premogokopih in drugih krajih, kjer je človek nastavljen vednemu prehladu itd. Ta čuti trganje po udih, v tem in onem krajcu svojega telesa. Dobil ga je prepih, delal je morda na momčem itd. prehlad ima, ki ga nadleguje in muči. Pa tudi druge bolezni ljudi vedno nadlegujejo. Glejte, ta knjiga "Domači zdravnik", ki jo je spisal msgr. Kneipp vsebuje vse polno nasvetov, kako se zdraviti doma z domaćimi zdravili, s zelišči, kopljami itd. Mesto da včasih potrosite veliko denarja za kakve bolezni, se vi ozdravite z domaćimi zdravili, ki jih Vam svetuje ta Knaippova knjiga. Knjiga Edinost jih je dobila pravkar nekaj v svojo zalogu. Knjiga vsebuje nad 250 strani koristnih nasvetov in naukov proti vsem boleznim. Knjiga stane pri nas samo 75c. s poštnino, dokler jih prodajajo eni krajci.

"Kako si ohranimo ljubo zdravje" je krasna knjiga, ki jo je izdala Mohorjeva družba Prevaljah. Ta knjiga je pa spisana po znamenitem zdravniškem izvedencu dr. Hermanu Vedeniku, kjer podaja razne instrukcije, kako si človek ohrani ljubo zdravje. Vsaka hiša bi jo moral imeti med svojimi knjigami, ker je koristna knjiga in zelo podobna za vse kroge. Knjiga vsebuje 285 strani in stane samo 25c. V zalogu smo jo prav sedaj prejeli v omejenem številu. Rojakom priporočamo, da si knjigo naročite predno ne poide zaloga.

Vse te knjige se dobe od Knjigarnje Edinost, 1849 West 2nd street, Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

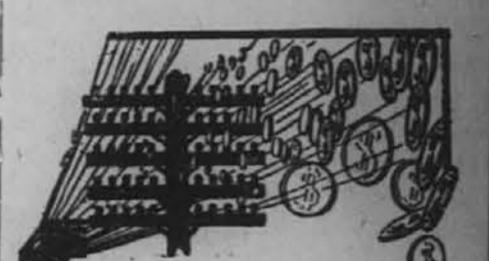
Vsem cenjenim naročnikom in čitateljem tega list po državah Illinois, Kansas, Colorado in Wyoming naznjam, da jih bo v kratkem obiskal na potovanju zastopnik, Mr. Leo Madić, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost, Ave Maria in Glasnik P. S. J. kakor tudi oglase, naročila za knjige in vse kar je v zvezi z našim podjetjem.

Drage naročnike in vse rojake po naselbinah prosimo, da mu gredo v vseh ozirih na roko in mu pomagajo širiti dober katiški tisk.

Uprava Edinosti, Ave Maria in Glasnik P. S. J.

POŠILJANJE DENARJA

ZA BOŽIČ

CLEVELAND, OHIO.

Slovencem v Clevelandu in okolici naznjam, da imam veliko zalogu najboljih trpežnih čevljev. Vsak vrste po zmernih nizkih cenah. Rojakom se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA
6630 St. Clair Ave Cleveland, O.

HIŠE NA PRODAJ!

Trgovine in stanovanja na: 1837 in 1839 W. 22nd Street.

Poslopje je veliko 50X70. Trinadstropne hiše. Renta se dobi \$2,400.00 na leto.

Cena: \$14,000.00.

Vsa pojasnila dobite na: 1837 West 22nd Street.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ, IA. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Najboljše delo, najnižje cene.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotrajet. Uokladam stenski nadir.

V SO OD PRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za